

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРУШЕНИЯ В БАНКИТЕ“

ЗА СПЕЦ: „Банков мениджмънт“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.:		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	150	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Недялко Вълканов)

2.
(гл. ас. д-р Пламен Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината формира знания за същността и противодействието на широк кръг нарушенията, засягащи функционирането на кредитните институции. Лекционният курс е съобразен със съвременните теоретични постановки и регулаторни стандарти, както и с последните изменения на европейската и българската регулаторна рамка.

След запознаване с темите от лекционния курс студентите формират умения за идентифициране на най-често срещаните неправомерни практики, свързани с банковата дейност, както и за прилагането на основните механизми за противодействие чрез механизмите на вътрешнобанковия нормативен контрол, звената за нормативно съответствие и специализираната служба за вътрешен контрол.

Акцентира се върху спецификите на нелегални практики като измами с кредити, злоупотреба с платежни инструменти, изпиране на пари и нарушаване на санкционни режими, неправомерно поведение на персонала и други.

Дисциплината формира граждански и предприемачески компетентности, а получените знания и умения имат практическо приложение в работата на ангажираните с осигуряване на нормативно съответствие и осъществяване на вътрешна контролна дейност в банковите институции, експертите в областта на външния одит, мениджърите на отделните кредитни институции, работещите в сферата на контрола на риска, както и специалистите от регулаторните и надзорни агенции на финансовия сектор.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	СПЕЦИФИКИ НА БАНКОВИТЕ НАРУШЕНИЯ	3	3	
1.1.	Банковите нарушения като специфичен вид икономическа измама			
1.2.	Класификация „дърво на измамите“			
1.3.	Банкови измами и нарушения – видове и специфика			
1.4.	Индикатори за засичане и установяване			
2.	НАРУШЕНИЯ ПРИ КРЕДИТНАТА ДЕЙНОСТ	3	3	
2.1.	Измами при кандидатстване за кредит			
2.2.	Нарушения при отпускане и управление на кредити			
2.3.	Измами с ипотечни кредити			
2.4.	Неправомерно поведение на служители и длъжностни лица			
3.	ЗЛОУПОТРЕБИ С ПЛАТЕЖНИ ИНСТРУМЕНТИ И ТРАНСФЕРНИ ОПЕРАЦИИ	4	4	
3.1.	Неистински парични средства			
3.2.	Измами с чекове			
3.3.	Неправомерно разпореждане с пълномощни			
3.4.	Измами с банкови карти			
3.5.	Измами при онлайн трансфери и разплащания			
3.6.	Измами с манипулиране на самоличност и неправомерен достъп до потребителски профил			
4.	ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ	3	3	
4.1.	Същност и етапи на процеса „изпиране на пари“			
4.2.	Механизми за изпиране на пари чрез банковата система			
4.3.	Изпиране на пари чрез кредитиране			
4.4.	Индикатори за установяване изпиране на пари в банките			
5.	ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ ОТ БАНКОВАТА СИСТЕМА	3	3	
5.1.	Базисен инструментариум за превенция			
5.2.	Рисково базиран подход за противодействие			
5.3.	Политиката „Познавай своя клиент“ и режимите за клиентска идентификация			
5.4.	Мониторинг и докладване на съмнителни операции			

5.5.	AML compliance			
6.	ОФШОРНИ ФИНАНСОВИ ЦЕНТРОВЕ И НАРУШАВАНЕ НА САНКЦИОННИ РЕЖИМИ	3	3	
6.1.	Възникване и основни характеристики на офшорните финансови центрове			
6.2.	Корпоративни регистрации в офшорни зони			
6.3.	Разкритията на Международния консорциум на разследващите журналисти /ICIJ/			
6.4.	Стандарти на Групата Wolfsberg в областта на кореспондентското банкиране			
6.5.	Изпиране на пари и заобикаляне на санкционни режими чрез операции от и към офшорни зони			
7.	ОСИГУРЯВАНЕ НА НОРМАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ (COMPLIANCE) В БАНКОВИТЕ ИНСТИТУЦИИ	4	4	
7.1.	Compliance в обхвата на концепцията „ръководство, управление на риска, съответствие“ (GRC)			
7.2.	Дейността compliance – възникване и основни компетенции			
7.3.	Compliance функцията– дефиниция и специфики			
7.4.	Обхват и позициониране на дейностите от сферата на compliance			
7.5.	Високотехнологични compliance решения			
8.	ВЪТРЕШНОБАНКОВА КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ	4	4	
8.1.	Равнища на контрол в банковата организация			
8.2.	Механизъм за постоянен контрол			
8.3.	Рисково базиран подход при вътрешнобанковата контролна дейност			
8.4.	Модел ERM на COSO			
8.5.	Служба за вътрешен одит – основни компетенции			
8.6.	Одитни проверки – видове, подготовка, провеждане			
9.	БАНКОВА ЕТИКА И ОБЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ	3	3	
9.1.	Провали на институционално равнище			
9.2.	Неправомерно поведение на служители			
9.3.	Основни компоненти на корпоративната етична програма			
9.4.	Кодекси за поведение и професионално-етичен кодекс			
9.5.	Механизъм за докладване на нередности			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест за текущ контрол	1	30
1.2.	Практически казус	1	30
1.3.	Индивидуално задание за текущ контрол	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	150

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вълканов, Н. (2019). Compliance в помощ на финансовото регулиране. Варна: Наука и икономика.
2. Вълканов, Н. (2019). Банковата система и прането на пари. Варна: И-Литера.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Динев, Д. (2012). Икономическите измами. Част 2: Риск, Разкриване, Разследване и Превенция. София: ИЕПИ.
2. Миланова, Ем. (2014). Регулации и управление на риска. С.: Издателски комплекс на УНСС.
3. Mills A., P. Haines (2015). Essential Strategies for Financial Services Compliance. Second Edition, Wiley&Sons Ltd.
4. Steinberg, R. (2011). Governance, Risk Management, and Compliance: It Can't Happen to Us - Avoiding Corporate Disaster While Driving Success, John Wiley & Sons.

Април 2024 г.